

Bryssel 4.10.2016
COM(2016) 646 final

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, EUROOPPA-
NEUVOSTOLLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA
SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN KOMITEALLE**

Nuorisotakuu ja nuorisotyöllisyysaloite kolmen vuoden jälkeen

{SWD(2016) 323 final}
{SWD(2016) 324 final}

TIIVISTELMÄ

Nuoret ovat Euroopan tulevaisuus. Tehtävänämme on luoda olosuhteet, jotka tarjoavat heille parhaat mahdollisuudet kehittyä ja osallistua aktiivisesti työmarkkinoihin ja yhteiskunnan toimintaan. Talouskriisin vaikutukset kohdistuivat kuitenkin voimakkaimmin juuri nuoriin. Tuoreen Eurobarometri-tutkimuksen mukaan puolet Euroopan nuorista kokee, etteivät he voi osallistua merkityksellisellä tavalla yhteiskunnalliseen ja taloudelliseen toimintaan.

Puheenjohtaja Juncker totesi unionin tilaa vuonna 2016 koskeneessa puheessaan: "Sen lisäksi, että Euroopan unioni turvaa eurooppalaista elämäntapaa, sen pitäisi myös tarjota mahdollisuuksia niille, jotka täällä elävät. En voi hyväksyä enkä tule hyväksymään sitä, että Eurooppa on ja pysyy nuorisotyöttömyyden maanosana." Hän vahvisti myös pyrkivänsä "edelleen laajentamaan nuorisotakuun käyttöönottoa Euroopassa. Sen avulla voidaan parantaa eurooppalaisten osaamista ja saavuttaa eniten tukea tarvitsevat nuoret ja alueet." Nuorisotyöttömyyteen on jatkossakin tartuttava määrätietoisesti, jotta Euroopan kansalaisten dynaamisuus ja potentiaali voidaan saada käyttöön täydessä mitassaan. Tässä työssä on hyödynnettävä kaikkia EU:ssa ja kansallisella tasolla käytettävissä olevia välineitä. Tämä on tavoitteena myös uudessa nuorisaloitteessa, joka julkistettiin vuonna 2016 Euroopan parlamentin puhemiehelle ja neuvoston puheenjohtajalle osoitetussa aiekirjeessä. Aloitteessa jatketaan ja lujitetaan olemassa olevia tuloksellisia prosesseja ja otetaan käyttöön uusia välineitä sellaisten kysymysten käsittelemiseksi, joihin ei aiemmin ole puututtu riittävällä tavalla. Tämä tiedonanto ja sen päätelmät ovat osa tätä aloitetta.

Unioni ja sen jäsenvaltiot ovat vuodesta 2013 toteuttaneet kunnianhimoista strategiaa nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi. Kaikki jäsenvaltiot ovat sitoutuneet komission ehdottamaan nuorisotakuuseen. Se on vuoden 2013 huhtikuussa hyväksytyn neuvoston suosituksen muodossa annettu poliittinen sitoumus, jonka mukaan jokaiselle nuorelle esitetään laadukas työtarjous tai hänelle tarjotaan täydennyskoulutusta, oppisopimuskoulutusta tai harjoittelujakso neljän kuukauden kuluessa virallisen koulujärjestelmän jättämisestä tai työttömäksi joutumisesta. Nuorisotakuun perustamiseen liittyi erottamattomasti EU:n tasolla annettu toimintapoliittinen ohjaus ja rahoitustuki, joka toteutettiin erityisesti nuorisotyöllisyysaloitteen kautta.

Kolme vuotta nuorisotakuun käyttöönoton jälkeen nuoria työttömiä on EU:ssa nyt 1,4 miljoonaa vähemmän. EU:n keskimääräinen vuotuinen nuorisotyöttömyysaste oli vuoteen 2015 mennessä pienentynyt 3,4 prosenttia 20,3 prosenttiin, ja työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten osuus oli pienentynyt 1 prosentin keskimäärin 12 prosenttiin. Nuorisotyöttömyysaste ja työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten osuus vaihtelevat suuresti eri puolilla EU:ta, mutta molemmat ovat pienentyneet useimmissa jäsenvaltioissa. Samana ajanjaksona nuorisotyöttömyys pieneni nopeammin kuin aikuisväestön työttömyys sekä EU:ssa kokonaisuudessaan että useissa jäsenvaltioissa. Tämä osoittaa, että nuorisotakuun avulla tuetuilla työmarkkina- ja koulutuspolitiikan rakenneuudistuksilla on ollut merkitystä.

Nuorisotakuu on nyt todellisuutta kaikkialla EU:ssa. Nuorisotakuujärjestelmissä on tammikuun 2014 jälkeen ollut mukana 14 miljoonaa nuorta. Noin 9 miljoonaa nuorta on ottanut vastaan tarjouksen, ja näistä tarjouksista suurin osa on ollut työtarjouksia. Lähes kaksi kolmasosaa nuorista, jotka poistuivat nuorisotakuujärjestelmästä vuonna 2015, sai työ-, koulutus-, oppisopimus- tai harjoittelupaikan. Nuorisotakuu on merkittävästi helpottanut rakenneuudistuksia ja innovatiivista politiikan suunnittelua kaikissa jäsenvaltioissa. Sitä täydentävät muut aloitteet, kuten uusi osaamisohjelma ja oppisopimusyhteenliittymä.

Nuorisotyöttömyys on kuitenkin edelleen aivan liian korkealla tasolla, ja jäsenvaltioiden on vielä vastattava moniin haasteisiin. Poliittisen sitoutumisen nuorisotakuuseen pitkän aikavälin rakenteellisena uudistuksena on jatkettava vahvana, jotta jo tehdystä työstä saataisiin täysi hyöty. Tiiviimpi sisäinen koordinointi ja kaikkien osanottajien, kuten julkisten työvoimapalvelujen ja koulutuksen tarjoajien, valmiuksien kehittäminen lujittaa lupaavia kumppanuuksia ja parantaa toiminnan tuloksellisuutta. Paljon on myös vielä tehtävä vaikeasti saavutettavien ryhmien ja kauimpana työmarkkinoista olevien saamiseksi nuorisotakuun tarjoamalle polulle.

Prosessin tukemiseen on osoitettu merkittävä määrä EU:n rahoitusta. Euroopan sosiaalirahasto investoi vuosina 2014–2020 suoraan vähintään 6,3 miljardia euroa – nuorisotyöllisyysaloitteen lisäksi – tukeakseen nuorten integroitumista työmarkkinoille. Molemmat investoinnit kuuluvat samaan investointiprioriteettiin.

Nuorisotyöllisyysaloite on alun perin 6,4 miljardin euron suuruinen rahoituslähde, josta on ensimmäistä kertaa annettu suoraan kohdennettua tukea työelämän ja koulutuksen ulkopuolella oleville nuorille, jotka elävät alueilla, joilla nuorisotyöttömyysaste on yli 25 prosenttia. Komissio päätti vuonna 2015 nopeuttaa nuorisotyöllisyysaloitteen täytäntöönpanoa kasvattamalla jäsenvaltioille annettavaa esirahoitusta lähes 1 miljardilla eurolla. Komissio on alustavien tulosten ja vuoteen 2020 ulottuvien tarpeiden analysoinnin perusteella ehdottanut juuri nuorisotyöllisyysaloitteen rahoituksen jatkamista siten, että siihen osoitetaan 1 miljardi euroa EU:n talousarviosta, ja Euroopan sosiaalirahaston määrärahoista osoitetaan samansuuruinen määrä tukikelpoisille jäsenvaltioille.

1. JOHDANTO

Nuoriso on korkealla sijalla EU:n poliittisella asialistalla. EU:n nuorisopolitiikassa korostetaan erityisesti kaikkien nuorten sosiaalisen osallisuuden lisäämistä, vahvempaa osallistumista demokraattiseen päätöksentekoon ja kansalaistoimintaan sekä helpompaa siirtymistä aikuisuuteen, etenkin integroitumista työelämään.¹

Vuonna 2013, keskellä kriisiä, jolla oli vakava vaikutus nuorten työllisyyteen, jäsenvaltiot sitoutuivat noudattamaan kokonaisvaltaista lähestymistapaa **nuorisotyöttömyyden torjumiseksi erityisenä ja välittömänä päämääränä**.

Tätä varten luotiin nuorisotakuu, jolla pyritään varmistamaan, että kaikille alle 25-vuotiaille nuorille tarjotaan laadukas työ-, jatkokoulutus-, oppisopimus- tai harjoittelupaikka neljän kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta tai virallisen koulutuksen päättämisestä². Nuorisotakuulla pyrittiin myös parantamaan koulutuksesta työelämään siirtymistä ja tukemaan nuorten työllistyvyyttä ja tätä kautta **ehkäisemään koulutusta vastaamattoman työn tekemisestä johtuvaa kasvupotentiaalin menetystä, sosiaalisen yhteenkuuluvuuden heikkenemistä ja työmarkkinoilta poistumista, joista voi koitua raskaat vaikutukset Euroopan taloudelle etenkin väestön nopean ikääntymisen myötä**.

Nuorisotakuun rinnalla toteutettiin myös useita muita EU:n aloitteita. Vuonna 2013 käynnistettiin eurooppalainen oppisopimusyhteenliittymä, jonka tarkoituksena on parantaa oppisopimuskoulutuksen laatua, tarjontaa ja imagoa. Harjoittelun laatuپuitteita koskeva

¹ Euroopan komissio (2015), EU:n nuorisoraportti 2015, EU:n julkaisutoimisto, Luxemburg.

² 2013/C 120/01, 22. huhtikuuta 2013.

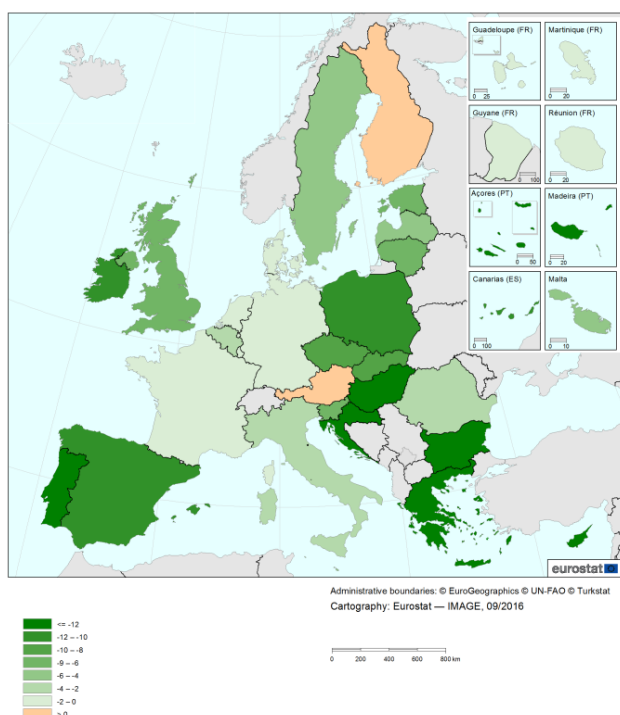
neuvoston suositus hyväksyttiin maaliskuussa 2014. Vuonna 2015 käyttöönotettu eurooppalainen nuorisosopimus edistää yritysten ja koulutuslaitosten välisiä laadukkaita kumppanuuksia edellä mainittujen aloitteiden pohjalta.

Kolme vuotta nuorisotakuun käyttöönoton jälkeen nuoria työttömiä on EU:ssa nyt 1,4 miljoonaa vähemmän, ja työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten (ns. NEET-nuorten) määrä on pienentynyt merkittävästi, vaikka tulokset vaihtelevakin suuresti eri jäsenvaltioissa.

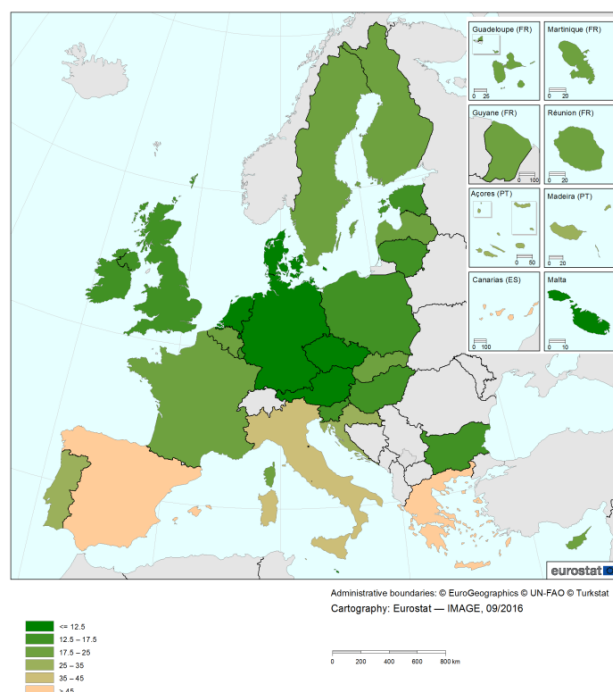
Kuvassa 1 annetaan yleiskuva EU:n erittäin vaihtelevista nuorisotyöttömyysasteista vuoden 2016 alkupuolella. Kuvassa tuodaan esiin, missä jäsenvaltioissa nuorisotyöttömyys on pienentynyt eniten vuoden 2013 jälkeen. Nuorten työmarkkinat ovat toimineet muiden ikäryhmien työmarkkinoita paremmin vuoden 2013 jälkeen. Vaikka huomioon voitaisiin ottaa muitakin tekijöitä, kuten nuorten suurempi herkkyys makrotaloudellisille suhdanteille, nuorisotakuun avulla tuetut työmarkkina- ja koulutuspolitiikan rakenneuudistukset ovat vaikuttaneet näihin tuloksiin.

Kuva 1: Nuorisotyöttömyysasteet EU:ssa vuonna 2016 ja muutokset vuosina 2013–2016

Nuorisotyöttömyysaste (15-24)
Muutos 2013Q1-2016Q2

Nuorisotyöttömyysaste 2016Q2

Nuorisotakuu on nyt todellisuutta kaikkialla EU:ssa. Täytäntöönpano on ollut nopeaa vuodesta 2014 eteenpäin. Nuorisotakuujärjestelmissä on sen jälkeen ollut mukana 14 miljoonaa nuorta, ja järjestelmiin on ollut samanaikaisesti rekisteröityneenä keskimäärin lähes

2 miljoonaa nuorta³. Noin 9 miljoonaa nuorta on saanut nuorisotakuussa luvatus työ-, koulutus-, oppisopimus- tai harjoittelupaikkaa koskevan tarjouksen.

Useimmissa jäsenvaltioissa hyväksyttiin vuosina 2013–2015 suuri määrä nuoriin kohdennettuja työmarkkinauudistuksia. Nuorisotakuun avulla on voitu tehostaa nuoriin kohdennettuja sekä kysyntä- että tarjontapuolen toimenpiteitä, minkä lisäksi se on myös voimakkaasti ohjannut politiikan uudistamista. Näin se on merkittävästi helpottanut rakenneuudistuksia ja innovatiivista politiikan suunnittelua ja edistänyt investointeja

inhimilliseen pääomaan ja ylöspäin tapahtuvaa lähentymistä jäsenvaltioiden kesken. Se on myös auttanut lisäämään työelämän ja koulutuslaitosten välisiä kumppanuuksia. Tästä myönteisestä kehityksestä huolimatta uusia ponnistuksia tarvitaan niiden nuorten tukemiseksi, jotka ovat kaikkein kauimpana työmarkkinoista; tällaisia ovat työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevat nuoret, jotka ovat hyötynneet vähiten näistä parannuksista.

Nuorisotakuun tueksi **on mobilisoitu merkittävä määrä EU:n rahoitusta** Euroopan sosiaalirahaston (ESR) ja nuorisotyöllisyysaloitteen kautta. Vuonna 2013 käynnistetty nuorisotyöllisyysaloite on 6,4 miljardin euron suuruinen rahoituslähde, josta on ensimmäistä kertaa annettu suora ja kohdennettua tukea työelämän ja koulutuksen ulkopuolella oleville nuorille, jotka elävät alueilla, joilla nuorisotyöttömyysaste on yli 25 prosenttia. Komissio päätti vuonna 2015 nopeuttaa nuorisotyöllisyysaloitteen täytäntöönpanoa kasvattamalla jäsenvaltioille annettavaa esirahoitusta lähes 1 miljardilla eurolla. Komissio on nyt alustavien tulosten ja vuoteen 2020 ulottuvien tarpeiden analysoinnin perusteella ehdottanut nuorisotyöllisyysaloitteen rahoituksen jatkamista siten, että siihen osoitetaan 1 miljardi euroa EU:n talousarviosta ja ESR:n määrärahoista osoitetaan samansuuruinen määrä tukikelpoisille jäsenvaltioille. ESR investoi ohjelmakaudella 2014–2020 suoraan – nuorisotyöllisyysaloitteen lisäksi – vähintään 6,3 miljardia euroa tukeakseen nuorten integroitumista työmarkkinoille kaikkialla Euroopassa.

Euroopan investointipankki on vuodesta 2013 toteuttanut kaksipilarista ohjelmaa nimeltään ”Skills and Jobs – Investing for Youth”.⁴ ”Investing in Skills” -pilarista tuetaan investointeja inhimilliseen pääomaan (esim. työhön liittyvät taidot ja työpaikkakoulutus sekä ammattikoulutus, opintolainat ja liikkuvuusohjelmat). EIP osoitti vuosina 2013–2015 lähes 7 miljardia euroa tämän pilarin kautta. Lisäksi ”Jobs for Youth” -pilarista annetaan rahoitusta, joka liittyy nuorten työllistämiseen pk-yrityksissä. Heinäkuun 2013 ja joulukuun 2015 välisenä aikana tukea saaneille pk-yrityksille osoitettiin yli 26 miljardia euroa.

EU:n valtion- ja hallitusten päämiehet pyysivät vuonna 2013 komissiota *’antamaan vuonna 2016 kertomuksen nuorisotakuun täytäntöönpanosta ja nuorisotyöllisyysaloitteen toiminnasta’*⁵.

14
MILJOONAA

nuorta
osallistui
nuorisotakuu-
järjestelmään

9
MILJOONAA

nuorta otti
vastaan työ-,
koulutus-,
oppisopimus- tai
harjoittelu-
paikkaa koskevan
tarjouksen

³ Nämä luvut perustuvat tietoihin, jotka on kerätty nuorisotakuun indikaattorikehyksen puitteissa vuoden 2016 arvioita varten. Yksityiskohtaiset tiedot esitetään tähän tiedonantoon liittyvässä nuorisotakuun täytäntöönpanoa ja nuorisotyöllisyysaloitteen toimintaa koskevassa komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa (SWD (2016) 323).

⁴ Lisätietoja: <http://www.eib.org/projects/priorities/investing-for-youth/index.htm?lang=en>

⁵ EUCO 104/2/13.

Tämä tiedonanto on komission vastaus tuohon pyyntöön samoin kuin neuvostolta⁶, Euroopan parlamentilta⁷, työmarkkinaosapuolilta ja keskeisiltä sidosryhmiltä saatuihin viesteihin. Siinä tarkastellaan toimia, joita jäsenvaltioissa ja EU:n tasolla on toteutettu nuorisotakuun ja nuorisotyöllisyysaloitteen täytäntöönpanemiseksi.

Tiedonannossa arvioidaan ensimmäisiä tuloksia ja määritellään haasteet pitäen mielessä, että nuorisotakuun täysimittaisen täytäntöönpanon edellyttämien prosessien ja rakenteiden toteuttaminen on kestänyt kauemmin joissain jäsenvaltioissa⁸.

2. NUORISOTAKUU JA NUORISOTYÖLLISYYSALOITE KOLMEN VUODEN JÄLKEEN

2.1. Poliitiikan nopea täytäntöönpano koko Euroopassa

Kansalliset nuorisotakuujärjestelmät ovat saaneet muotonsa...

Nuorisotakuu on rakenteellinen uudistus, joka on pantu nopeasti täytäntöön kaikkialla EU:ssa. Tämän on mahdollistanut ennennäkemätön yhdistelmä, jossa yhdistyvät voimakas poliittinen tuki, nuorityöllisyysaloitteen ja ESR:n kautta käytössä olevat merkittävät rahoitusresurssit sekä EU:n tasolla toteutetut vankat seurantamekanismit.

Kaikki jäsenvaltiot määrittelivät oman strategisen lähestymistapansa nuorisotakuuta koskeissa täytäntöönpanosuunnitelmissaan⁹. Niihin sisältyi sekä lyhyen aikavälin toimia, joilla vastattiin välittömästi korkeaan nuorisotyöttömyyteen ja työmarkkinoiden ulkopuolella olevien suureen osuuteen¹⁰, että visio pidemmän aikavälin rakenneuudistuksista, joilla helpotetaan siirtymistä koulutuksesta työelämään. Täytäntöönpano alkoi vuonna 2014 siten, että keskeiset toimenpiteet otettiin käyttöön asteittain.

Nuorisotakuun keskeiset piirteet¹¹

Nuorisotakuulla varmistetaan, että kaikille alle 25-vuotiaille nuorille tarjotaan laadukas työ-, jatkokoulutus-, oppisopimus- tai harjoittelupaikka neljän kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta tai virallisen koulutuksen päättämisestä.

Nuorisotakuu kattaa kaikki työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevat nuoret. Tällaiset nuoret ovat kuitenkin heterogeeninen ryhmä, ja heidät voidaan jakaa edelleen kahteen laajaan ryhmään: työttömät NEET-nuoret, jotka hakevat aktiivisesti työtä; työmarkkinoiden ulkopuolella olevat NEET-nuoret, jotka eivät hae työtä. Työmarkkinoiden ulkopuolelle jääminen voi johtua eri tekijöistä, kuten perheenhuoltovelvollisuuksista ja terveysongelmista, mutta myös lannistavista asenteista ja puutteellisista kannustimista rekisteröityä työttömäksi¹².

⁶ Neuvosto totesi maaliskuussa 2013, että nuorisotakuu on ”ohjannut politiikkaa voimakkaasti muutamissa tapauksissa” ja ”jotta tähän mennessä tehdystä työstä hyödyttäisiin, on olennaisen tärkeää jatkaa poliittista sitoutumista nuorisotakuuseen pitkäaikaisena rakenteellisena uudistuksena”. Euroopan unionin neuvosto, 6154/16.

⁷ Euroopan parlamentti vaati ”jäsenvaltioita panemaan täysimääräisesti täytäntöön nuorisotakuun”. 2015/2351(INI).

⁸ Yksityiskohtaisempia tietoja annetaan tähän tiedonantoon liittyvässä komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa (SWD (2016) 323).

⁹ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1161&langId=en>.

¹⁰ Henkilö on [työmarkkinoiden ulkopuolella](#), jos hän ei kuulu työvoimaan. Työmarkkinoiden ulkopuolella olevat nuoret eivät siis kuulu työllisiin eivätkä työttömiin, eli he eivät käy töissä eivätkä he ole käytettävissä töihin tai hae työtä.

¹¹ Maakohdaiset tiedot löytyvät komission yksiköiden valmisteluasiakirjan liitteenä olevista maakatsauksista.

¹² Eurofound (2016), *Exploring the diversity of NEETs*, EU:n julkaisutoimisto, Luxemburg.

Kansallisten nuorisotakuujärjestelmien koordinointi kuuluu useimmissa tapauksissa työministeriön vastuulle, ja järjestelmien piiriin tullaan yleensä julkisten työvoimapalvelujen kautta. Vaihtoehtoiset palveluntarjoajat (kuten kauppa-, teollisuus- ja käsäteollisuuskamarit, nuorisokeskukset, oppilaitokset ja koulutuksen tarjoajat sekä kunnat) ovat mukana toiminnassa noin kolmasosassa jäsenvaltioita, ja kolmessa jäsenvaltiossa nuoret voivat rekisteröityä nuorisotakuuverkkopalvelun kautta.

Suurin osa jäsenvaltioista kohdentaa toimet alle 25-vuotiaille nuorille neuvoston suosituksen mukaisesti, mutta 13 jäsenvaltiota on laajentanut järjestelmänsä koskemaan alle 30-vuotiaita. Useimmissa jäsenvaltioissa tarjouksen esittämisen määrääjäksi on asetettu neljä kuukautta neuvoston suosituksen mukaisesti.

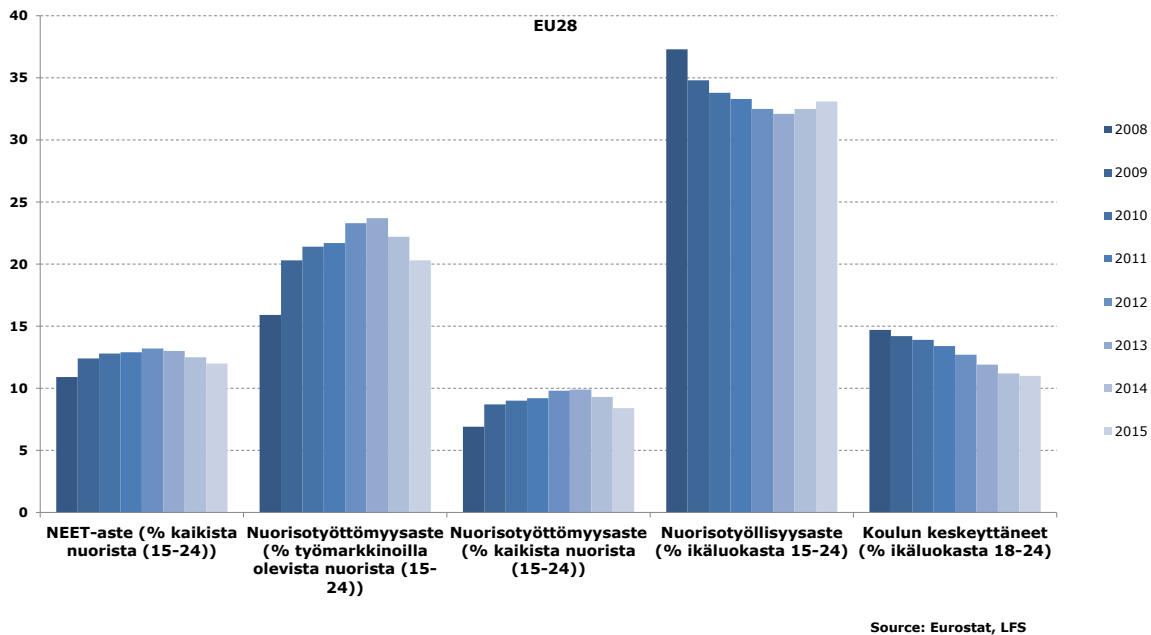
Tyypillisiä esimerkkejä nuorisotakuun mukaisista tarjouksista ovat muun muassa seuraavat:

1. työpaikka avoimilla työmarkkinoilla (tuettu tai tukematon), itsenäisen ammatin harjoittaminen aloitustuen tai kohdennetun tuen avulla;
2. koulutusmahdollisuudet, mukaan lukien työhön liittyvä koulutus, paluu tavanomaiseen koulutusjärjestelmään, tällaista paluuta tukevat täydennyskurssit, uuden mahdollisuuden tarjoava koulutus;
3. oppisopimuskoulutus; ja
4. harjoittelupaikat.

...ja ne ovat osaltaan auttaneet saamaan aikaan merkittävän pienennyksen nuorisotyöttömyydessä ja työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrässä, minkä lisäksi ne ovat lisänneet yhdentymistä...

Nuorten työmarkkinoiden toimivuus on parantunut huomattavasti vuodesta 2013, jolloin tapahtui käänne keskeisissä indikaattoreissa (ks. kuva 2 jäljempänä). Vuoteen 2015 mennessä EU:n keskimääräinen vuotuinen nuorisotyöttömyysaste oli pienentynyt 3,4 prosenttia 20,3 prosenttiin, ja työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten osuus oli pienentynyt 1 prosentin keskimäärin 12 prosenttiin. Sen jälkeen kun nuorten työmarkkinoiden suuntaukset kääntyivät vuonna 2014, sekä nuorisotyöttömyysaste että työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten osuus ovat laskeneet useimmissa EU-maissa. Työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten osuus on kuitenkin muuttunut vain vähän eräissä maissa, joissa tämä osuus oli korkein vuonna 2013. Näin on etenkin Italiassa ja Romaniassa. Työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten osuuden yleinen pieneneminen EU:n tasolla vaikuttaa johtuvan siirtymisestä täydennyskoulutukseen tai työhön. Jäsenvaltioiden välillä on tässä huomattavia eroja.

Kuva 2: Työllisyysaste, työttömyysaste suhteessa työmarkkinoilla oleviin nuoriin ja nuorten kokonaismäärään, NEET-aste ja koulunkäynnin keskeyttäneiden osuus EU:ssa 2008–2015

Nuorisotakuu on auttanut lisäämään nuorten kysyntää työmarkkinoilla ja tukenut työpaikkojen luomista. Useimmat jäsenvaltiot ovat käyttäneet nuorisotakuun täytäntöönpanossa työhönottotukia, joita on usein tuettu EU:n rahoituksella. Tällaisten järjestelmien toimivuus on myös parantunut, mikä johtuu niiden paremmasta kohdentamisesta, koulutuksesta sekä työhönottotuilla tuettujen nuorten paremmasta seurannasta.

...mikä on johtanut merkittäviin toimintapoliittisiin uudistuksiin ja innovointiin politiikan suunnittelussa...

Nuorisotakuu on ohjannut politiikkaa voimakkaasti, ja se on täydentänyt makrotaloudellisten välineiden ja muiden toimintapoliittikkojen käyttöä nuorisotyöllisyyden edistämiseen. Useissa jäsenvaltioissa oli käytössä monia nuorisotyöllisyyttä tukevia toimia jo ennen suosituksen hyväksymistä. Nuorisotakuu siirtää kuitenkin painopisteen varhaiseen puuttumiseen ja rekisteröitymättömiin NEET-nuoriin¹³, mikä vaikuttaa politiikan suunnitteluun ja toteutukseen. Nuorisotakuu on myös ollut muutoksia ajava voima useissa jäsenvaltioissa, koska se edellyttää, että palvelut ja ohjelmat kootaan yhteen ja toteutetaan tietyssä määräajassa ja järjestelmällisten kumppanuuksien avulla. Jäsenvaltiot hyväksyivät vuosina 2013–2015 kaikkiaan 132 nuoriin kohdennettua työmarkkinauudistusta, mikä osoittaa voimakasta panostusta nuorisotyöllisyyspolitiikkaan¹⁴.

Jäsenvaltiot voidaan jakaa kolmeen ryhmään sen mukaan, missä määrin nuorisotakuu on toiminut uudistuksia ajavana voimana. Ryhmittelyssä otetaan huomioon

¹³ Nuorisotakuun yhteydessä käsitteellä ”rekisteröityneet NEET-nuoret” viitataan nuoriin, jotka eivät ole työelämässä eivätkä koulutuksessa mutta ovat rekisteröityneet nuorisotakuun järjestäjälle (tyypillisesti kansallinen tai alueellinen julkinen työvoimapalvelu).

¹⁴ Lähde: Euroopan komissio, LABREF-tietokanta.

institutionaalisesta toimintaympäristöstä ja makrotaloudellisista olosuhteista johtuvat jäsenvaltioiden erilaiset lähtökohdat suosituksen hyväksymisajankohtana¹⁵.

- Ryhmä A (nopeutetut uudistukset): Nuorisotakuu on antanut uutta pontta toimintapolitiikan kehittämiseksi ja nopeuttanut sitä monissa jäsenvaltioissa. Tämä koskee etenkin niitä jäsenvaltioita, joilla on suuria haasteita ja jotka saavat merkittävää EU:n rahoitustukea (BE, BG, FR, HR, HU, IT, LT, LV, PL, PT, SI), vaikka täytäntöönpanovaiheet saattavatkin vaihdella eri jäsenvaltioissa.
- Ryhmä B (vahvistettu toimintapolitiittinen kehys): Nuorisotakuu on auttanut vahvistamaan vakiintuneita toimintapolitiikkoja, kun olemassa olevia toimenpiteitä on laajennettu tai mukautettu niissä jäsenvaltioissa, joilla oli jo käytössä suositusta vastaavat kattavat välineet (AT, DE, DK, EE, FI, IE, LU, MT, NL, SE, UK).
- Ryhmä C (uudistukset tähän mennessä rajallisia): Muutokset ovat olleet rajallisempia eri syistä johtuen, kuten keskeisten toimenpiteiden alhaisempi priorisointi, viivästyminen tai keskeytyminen tai keskittyminen aiempiin järjestelmiin (CY, CZ, EL, ES, RO, SK).

Maakohtaisia tietoja tähänastisista saavutuksista, keskeisistä toimenpiteistä, jäljellä olevista haasteista ja tarvittaessa nuorisotyöllisyysaloitteen täytäntöönpanosta annetaan tähän tiedonantoon liittyvässä komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa¹⁶.

Nuorisotakuu on auttanut rikkomaan politiikan alojen välisiä rajoja ja edistänyt toimivien kumppanuuksien luomista. Työllisyys-, koulutus- ja nuorisopolitiikan alojen välistä koordinaointia on tiivistetty, mihin ovat erityisesti vaikuttaneet jäsenvaltioiden nuorisotakuuta koskevat täytäntöönpanosuunnitelmat. Työmarkkinaosapuolten ja nuorisopalvelujen, mukaan lukien nuorisojärjestöt, välille on luotu uusia kumppanuuksia. Etenkin nuorisojärjestöt ovat osallistuneet kansallisten nuorisotakuujärjestelmien suunnitteluun ja toteutukseen, joskin eriasteisesti eri jäsenvaltioissa.

Oppisopimuskoulutusta ja harjoittelua koskevat merkittävät uudistukset ovat auttaneet nuoria valmistautumaan paremmin työmarkkinoiden tarpeisiin ja kehittämään tarvittavaa osaamista, mutta ne ovat myös auttaneet parantamaan elinkeinoelämän osallistumista. Sen jälkeen kun harjoittelun laatupuitteet¹⁷ hyväksyttiin vuonna 2014 puolet jäsenvaltioista on toteuttanut – tai ilmoittanut suunnitelmistaan toteuttaa – lakimuutoksia saattaakseen kansallisen kehüksensä laatupuitteiden mukaiseksi. Lähes kaikki jäsenvaltiot ovat toteuttaneet toimenpiteitä parantaakseen oppisopimuskoulutuksen laatua, tarjontaa tai houkuttelevuutta vuonna 2013 käynnistetyn eurooppalaisen oppisopimusyhteenliittymän hengessä.

¹⁵ Ryhmittely perustuu erityisesti nuorisoon liittyvien toimenpiteiden lukumäärään vuosina 2013–2015, joka käy ilmi LABREF-tietokannasta. Tuloksia arvioitiin vielä kvalitatiivisemmassa analyysissä, jossa keskityttiin erityisesti nuorisotakuun täytäntöönpanotilanteeseen ja toimenpiteiden soveltamisalaan (työllisyyskomitean, Euroopan komission maaraporttien ja Euroopan työllisyyden seurantakeskuksen kansallisten asiantuntijoiden analyysin pohjalta).

¹⁶ Lisää maakohtaisia tietoja löytyy Euroopan komission verkkosivuilta, <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1161&langId=en>

¹⁷ Neuvoston suositus, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2014, harjoittelun laatupuitteista (2014/C 88/01).

Elinkeinoelämän osallistuminen on ollut olennaisen tärkeää, ja se on johtanut uusiin sitoumuksiin, esimerkiksi eurooppalaisen nuorisosopimuksen puitteissa (ks. 3.2 kohta).

Suurin osa julkisista työvoimapalveluista on parantanut palvelujensa kohdentamista ja laajentanut nuorille suunnattuja olemassa olevia palvelujaan; kaksi kolmasosaa julkisista työvoimapalveluista on määritellyt erityiset tavoitteet nuorille suunnatuille palveluilleen¹⁸. Erityistä huomiota on kiinnitetty rakenteiden uudelleenorganisointiin ja henkilökohtaisempaan neuvontaan. Myös henkilöstökapasiteettia on lisätty, ja lähes puolet työvoimapalveluista antoi asiaa koskevaa erityiskoulusta vuonna 2014. Jäsenvaltiot ovat lisäksi laajentaneet tukea lyhytaikaisten opiskelu- ja harjoittelupaikkojen avulla ja ottamalla käyttöön kaikkein vaikeimmin saavutettavien nuorten työllistymispolkua.

Keskittymällä varhaiseen puuttumiseen ja rekisteröitymättömiin NEET-nuoriin on tuotu esiin olemassa olevia aukkoja palvelujen tarjonnassa ja varmistettu huomion kohdistaminen etsivään nuorisotyöhön. Useimmat jäsenvaltiot kannustivat nuoria rekisteröitymään nuoritakuun järjestäjille, ja kaksi kolmasosaa julkisista työvoimapalveluista harjoitti etsivää nuorisotyötä osana nuorisotakuun täytäntöönpanoa. Tässä suhteessa oli olennaisen tärkeää parantaa palvelujen tunnettuutta, saatavuutta ja monipuolisuutta. Tähän pyrittiin kehittämällä verkossa tapahtuvaa rekisteröitymistä ja toteuttamalla kohdennettuja kampanjoita sekä ottamalla käyttöön keskitettyjä asiointipisteitä ja mobiili- tai hajautettuja palveluja ja tekemällä ennakoivaa työtä laajemman kumppanijoukon kanssa. Vaikka tuloksia alkaa jo näkyä kentällä, nuorisotakuujärjestelmät eivät ole vielä tavoittaneet kaikkia työttömiksi jääneitä tai koulunsa keskeyttäneitä nuoria.

Esimerkkejä nuorisotakuujärjestelmien puitteissa toteutetuista politiikkatoimista tai uudistuksista

Belgiassa Brysselin alue käynnisti toukokuussa 2013 'Transition Traineeship' -ohjelman, joka on suunnattu nuorille työnhakijoille ja opiskelijoille, joiden koulutustaso on alhainen. Siinä keskitytään erityisesti valmennukseen ja seurantaan. 12 kuukautta harjoittelun päättymisen jälkeen myönteisen kokonaistuloksen (mukaan lukien työllistyminen ja paluu koulutukseen) saavutti 73 prosenttia harjoittelijoista, kun vertailuryhmässä osuus oli 47 prosenttia.

Bulgariassa perustettiin vuonna 2015 nuorisotukihenkilöiden verkosto, jonka avulla pyritään **tavoittamaan** rekisteröitymättömät NEET-nuoret heidän välittömässä ympäristössään ja aktivoimaan heidät. Nuorisotukihenkilöt toimivat välittäjinä suhteessa sosiaali-, terveydenhuolto-, koulutus- ja muita palveluja tarjoaviin julkisiin laitoksiin. Nuorisotukihenkilöt olivat yhteydessä 5 078 nuoreen vuoden 2015 toukokuun ja joulukuun välisenä aikana.

Suomessa 35 kunnassa otettiin vuonna 2015 käyttöön **keskitetyt palvelupisteet**, jotka on rahoitettu pääasiassa ESR:n tuella. Ne saavat myös kansallista lisärahoitusta. Niiden avulla pyritään vahvistamaan ja yksinkertaistamaan alle 30-vuotiaille nuorille tarjottavia palveluja. Tähän käytettäviä keinoja ovat muun muassa henkilökohtainen neuvonta ja opastus, elämänhallinnan, urasuunnittelun ja sosiaalisten taitojen tukeminen sekä koulutus- ja työllistämistuki.

Italiassa nuorisotakuu on antanut sysäyksen muutoksille, jotka otettiin huomioon työmarkkinalainsäädännöllä (Jobs Act) käynnistetyissä laajemmissa **uudistuksissa**.

¹⁸ Julkisten työvoimapalvelujen eurooppalainen verkosto, *Report on PES implementation of the Youth Guarantee*, 2015.

Järjestelmään rekisteröityneiden nuorten määrä on kasvanut tasaisesti, ja se saavutti 1 miljoonan rajan 1. maaliskuuta 2016.

Latvian 'Know and Do' -hankkeessa tuetaan **etsivää nuorisotyötä** kuntatasolla. Sen tavoitteena on tunnistaa 15–29-vuotiaat rekisteröitymättömät NEET-nuoret, motivoida heitä ja aktivoida heidät palaamaan koulutukseen, työhön tai harjoitteluun. Hanke käynnistettiin syksyllä 2015 ESR:n tuella, ja sen tavoitteena on tukea 5 260 nuorta.

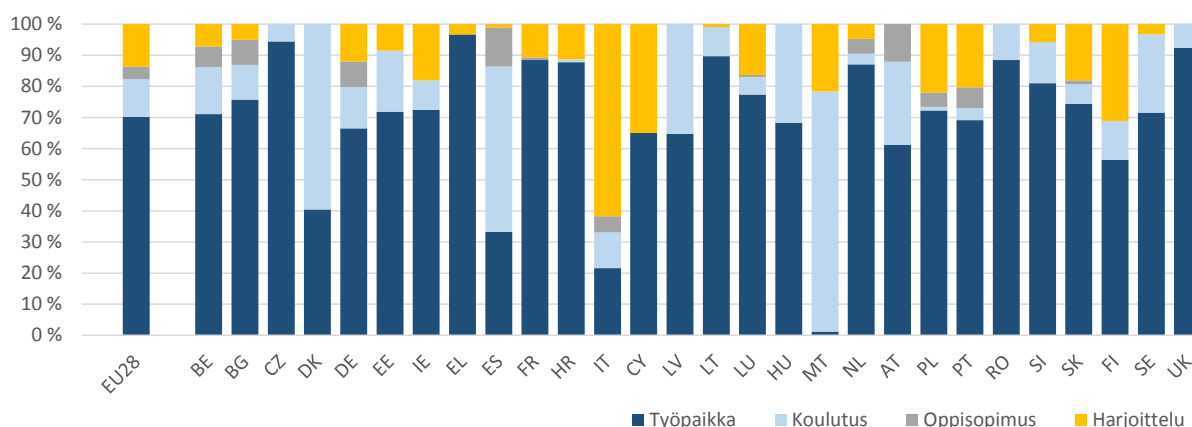
Slovenian 'First Challenge 2015' -ohjelmalla pyritään auttamaan jopa 2 859:ä 15–29-vuotiasta nuorta pääsemään työelämään tarjoamalla heille **tuettu työpaikka** 15 kuukauden ajaksi. Tähän käytetään nuorisotyöllisyysrahaston ja ESR:n tukea.

Espanjan **oppisopimusjärjestelmässä** on tapahtunut merkittäviä rakenteellisia uudistuksia. Tämä on kasvattanut oppisopimusten lukumäärän 4 000:sta 15 000:een vain kolmessa vuodessa (2013–2016). Samana aikana oppisopimuskoulutukseen osallistuvien yritysten määrä kasvoi 500:sta 5 660:een.

...sekä tehtyjen tarjousten kasvuun...

Nuorisotakuujärjestelmissä on tammikuun 2014 jälkeen ollut mukana 14 miljoonaa nuorta. Noin 9 miljoonaa nuorta on ottanut vastaan tarjouksen, ja näistä tarjouksista suurin osa on ollut työtarjouksia¹⁹. Kaiken kaikkiaan lähes kaksi kolmasosaa nuorista, jotka poistuivat nuorisotakuujärjestelmästä vuonna 2015, teki sen ottamalla vastaan työ-, koulutus-, oppisopimus- tai harjoittelupaikan. Kaikista neljän kuukauden määräajan sisällä tehdyistä tarjouksista suurin osa oli työpaikkoja (70,2 %), joita seurasivat koulutuspaikat (13,6 %), harjoittelupaikat (12,1 %) ja oppisopimuspaikat (4,1 %) (kuva 3).

Kuva 3: Myönteisten ja määräajan mukaisten järjestelmästä poistumisten jakautuminen, 2015 (%)

Lähde: Euroopan komissio, nuorisotakuun seuranta²⁰

¹⁹ Tarjous on otettu vastaan, kun nuori alkaa käyttää aikaisemmin saamaansa ja hyväksymäänsä tarjousta, eli kun hän aloittaa työn, täydennyskoulutuksen, oppisopimuskoulutuksen tai harjoittelun.

²⁰ Tulokset kuvastavat nuorisotakuun täytäntöönpanotilannetta ja muita tietoihin liittyviä näkökohtia, ja siksi tietojen vertailukelpoisuus eri maiden välillä on rajallinen.

Nuorisotakuun menestystekijät

Nuorisotakuuta on nyt pantu täytäntöön kolmen vuoden ajan, ja seuraavat tekijät ovat vaikuttaneet keskeisesti nuorisotakuujärjestelmien onnistuneeseen toteuttamiseen:

- vahva institutionaalinen tuki ja sisäinen koordinointi;
- aktiivisen palveluntarjonnan strategiat, jotka tuovat enemmän nuoria nuorisotakuujärjestelmän piiriin;
- keskitetty palvelupiste, jonka avulla voidaan tarjota yksittäisen henkilön tarpeita vastaavia räätälöityjä palveluja;
- koulutuksen ja työmarkkinoiden välisten rajojen murtaminen kumppanuuksien pohjalta;
- modernit ammatillisen koulutuksen järjestelmät, jotka tarjoavat työmarkkinoilla tarvittavaa osaamista; ja
- työnantajien vahva osallistuminen.

...vaikka paljon on vielä tehtävä sen varmistamiseksi, että kaikki nuoret voivat päästä nuorisotakuun piiriin

Tästä myönteisestä kehityksestä huolimatta uusia toimia tarvitaan niiden nuorten tukemiseksi, jotka ovat kaikkein kauimpana työmarkkinoista; tällaisia ovat työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevat nuoret, joita on perinteisesti ollut kaikkein vaikeinta tavoittaa (jopa ennen kriisiä) ja jotka ovat tähän mennessä hyötynyt vähiten näistä parannuksista. Tämä koskee erityisesti nuoria, jotka kärsivät köyhyydestä, sosiaalisesta syrjäytymisestä, vammaisuudesta tai syrjinnästä, mukaan lukien etnisiin vähemmistöihin kuuluvat ja maahanmuuttajataustaiset nuoret, turvapaikanhakijat ja pakolaiset. NEET-nuorten osuuden pieneneminen johtuu pääasiassa työpaikkaa hakevien NEET-nuorten määrän laskusta eikä niinkään työmarkkinoiden ulkopuolella olevien NEET-nuorten määrän laskusta. Työpaikkaa hakevien NEET-nuorten osuus oli vuonna 2013 EU:ssa suurempi kuin työmarkkinoiden ulkopuolella olevien NEET-nuorten osuus, mutta vuonna 2015 nämä osuudet olivat samalla tasolla. Tämä näyttäisi osoittavan, että toimintapolitiikoilla on voitu tukea nopeammin työttömiä NEET-nuoria, kun taas työmarkkinoiden ulkopuolella olevien NEET-nuorten palauttaminen työelämään tai koulutukseen kestää kauemmin. Työmarkkinoiden ulkopuolella olevien NEET-nuorten osuus on kuitenkin pienentynyt joissain jäsenvaltioissa, kuten Kyproksella, Unkarissa ja Portugalissa.

2.2. Nuorisotakuun tukemien rakennemuutosten tulokset alkavat näkyä

Jotta voidaan arvioida nuorisotakuun täytäntöönpanon vaikutuksia sen suhteen, mitkä ovat olleet työmarkkinoiden tulokset nuorten kannalta, on ensin analysoitava nuorten työmarkkinoiden tilannetta ennen nuorisotakuun täytäntöönpanoa sekä sitä, kuinka nuorten työmarkkinat ovat muuttuneet vuoden 2013 jälkeen, jolloin alkoi ilmetä ensimmäisiä merkkejä talouden elpymisestä²¹.

Vaikka tuloksiin onkin suhtauduttava varovaisesti, koska näiden indikaattoreiden suhteellisesti parempi suorituskyky voi osittain johtua myös nuorten suuremmasta herkkyydestä makrotaloudellisille suhdanteille, analyysin tulokset näyttäisivät kuitenkin

²¹ Analyysi perustuu tuloksiin, joita esitellään yksityiskohtaisemmin vuonna 2016 julkaistavassa Euroopan komission teknisessä asiakirjassa *Analysis of the performance of Youth Guarantee in the EU Member States 2013-2015* (ei vielä julkaistu).

osoittavan, että **nuoritakuulla tuetut rakenteelliset parannukset ovat olleet yksi vaikuttava tekijä**. Vaikka aikuisväestön työttömyys väheni samana ajanjaksona, työttömyys pieneni suhteellisesti enemmän nuorison keskuudessa kuin aikuisväestössä sekä EU:ssa kokonaisuudessaan että useissa jäsenvaltioissa. Myönteisiä tuloksia voidaan nähdä erityisesti Alankomaissa, Belgiassa, Espanjassa, Irlannissa, Kreikassa, Kroatiaassa, Kyproksella, Latviassa, Portugalissa, Romaniassa, Ruotsissa, Sloveniassa, Suomessa, Tšekissä, Unkarissa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

Eurooppalaista ohjausjaksoa koskeva prosessi osoittaa jatkuvaa edistystä lähes kaikissa niistä jäsenvaltioissa, joille annettiin nuoria koskevia maakohtaisia suosituksia vuosina 2013 ja 2014. Tämä käy ilmi työllisyyskomitean vuonna 2015 tekemän arvioinnin päätelmistä ja komission vuoden 2016 maaraporteista.

Nuorisotakuun luoma lisäarvo on tunnustettu myös monissa ulkopuolisissa raporteissa ja arvioinneissa, jotka on lueteltu liitteessä.

2.3. Nuorisotyöllisyysaloitteen rahoitustuki: muutosvoima

Nuorisotakuun onnistunutta täytäntöönpanoa on useimmissa jäsenvaltioissa tuettu käyttämällä EU:n varoja kansallisten nuorisotakuujärjestelmien ja niihin liittyvien rakenneuudistusten kaikilla osa-alueilla. Nuorisotyöllisyysaloitteesta ja Euroopan sosiaalirahastosta investoidaan ohjelmakaudella 2014–2020 suoraan yhteensä ainakin 12,7 miljardia euroa toimenpiteisiin, joilla tuetaan nuorten integroitumista työmarkkinoille.

Nuorisotyöllisyysaloitteen keskeiset piirteet²²

Nuorisotyöllisyysaloite on 6,4 miljardin euron suuruinen unionin rahoituslähde, josta annetaan suoraa tukea työelämän ja koulutuksen ulkopuolella oleville nuorille alueilla, joilla nuorisotyöttömyysaste oli yli 25 prosenttia vuonna 2012. Se täydentää Euroopan sosiaalirahastoa, josta annetaan sekä henkilöille että keskeisten järjestelmien ja palvelujen rakenneuudistuksiin kohdennettua tukea.

Nuorisotyöllisyysaloitteen tukeen on oikeutettu 20 maata: BE, BG, CY, CZ, EL, ES, FR, HR, HU, IE, IT, LV, LT, PL, PT, RO, SI, SK, SE, UK.

Jotta nuorisotyöllisyysaloitteesta rahoitettavat toimet saataisiin käyntiin mahdollisimman nopeasti, kaikki nuorisotyöllisyysaloitteen varat sidottiin EU:n talousarviossa vuosien 2014–2020 rahoitussyklin kahtena ensimmäisenä vuonna (2014/15). Useat suurimmista edunsaajajäsenvaltiosta pyysivät rahoituslikviditeetin kasvattamista, jotta nuorisotyöllisyysaloitteesta rahoitettavien toimien nopeaa käynnistämistä voitaisiin helpottaa. Tämän johdosta ESR-asetusta²³ muutettiin, ja komissio osoitti vuonna 2015 jäsenvaltioille noin 1 miljardi euroa ylimääräisen esirahoituksen muodossa.

Nuorisotyöllisyysaloite on nuorisotakuun tärkein rahoituslähde...

Nuorisotyöllisyysaloite muodostaa 20 tukikelpoisessa jäsenvaltiossa nuorisotakuun keskeisen täytäntöönpanovälineen. Joissain tapauksissa sitä käytetään tukemaan useimpia tai kaikkia nuorisotakuujärjestelmien puitteissa toteutettavia toimia. Esimerkiksi Espanjassa 80 prosenttia kaikista nuorisotakuuseen liittyvistä toimista rahoitetaan

²² Maakohtaiset tiedot löytyvät oheisen komission yksiköiden valmisteluasiakirjan liitteestä B,

²³ Asetus (EU) N:o 1304/2013.

nuorisotyöllisyysaloitteen kautta. Muissa jäsenvaltioissa sitä käytetään lisärahoituslähteenä, jolla täydennetään muita lähteitä.

Jäsenvaltiot tukevat nuorisotyöllisyysaloitteen kautta nuoritakuuseen liittyviä keskeisiä toimia. Erityisesti on keskitytty ensimmäisten työkokemusten, harjoittelupaikkojen, oppisopimuspaikkojen ja laadukkaan koulutuksen tarjoamiseen. Lisäksi yli puolet kaikista tukikelpoisista jäsenvaltioista tukee nuoria yrittäjiä tai tarjoaa työhön tai koulutukseen liittyviä liikkuvuustoimia. Joissain jäsenvaltioissa nuorisotyöllisyysaloitteella tuetaan rahoitusvälineitä, jotka tarjoavat nuorille lainoja ja takuita, jotta he voivat ryhtyä itsenäisiksi ammatinharjoittajiksi ja perustaa oman yrityksen²⁴.

Nuorisotyöllisyysaloite on hyvin kohdennettu, sillä se on suunnattu tietyille alueille ja tietyille nuorten ryhmille (kuten nuorille, jotka ovat sekä työelämän että koulutusjärjestelmien ulkopuolella). Erityiset tulosindikaattorit ovat lisätekijä, joka edistää toimien laatua ja parantaa nuorisotyöllisyysaloitteen toimien tulossuuntautuneisuutta muihin EU:n varoista tuettuihin toimiin verrattuna. Myös useissa jäsenvaltioissa tehdyissä kansallisissa arvioinneissa korostetaan, että nuorisotyöllisyysaloitteen myötä painopiste on siirtynyt kohti yksilöllisiä tukipalveluja.

...ja käytännön toteutus on päässyt hyvään vauhtiin sekä kattavuuden että rahoituksen toteutuksen suhteen...

Nuorisotyöllisyysaloitteen toimilla on tähän mennessä tuettu yli 1,4 miljoonaa nuorta²⁵. Vaikka onnistuneista lopputuloksista voidaan raportoida vasta sitten kun toiminta on päättynyt, monista kansallisista arvioinneista²⁶ käy jo ilmi, että nuorisotyöllisyysaloitteesta rahoitettuihin toimiin osallistuneilla nuorilla on huomattavasti paremmat mahdollisuudet löytää työpaikka tai jatkaa opintojaan osallistumisensa jälkeen (esim. CY, EL, FR, IT, LV, PL, SE). Myös hallintoviranomaiset ovat ilmaisseet lujan luottamuksensa siihen, että nuorisotyöllisyysaloitteen tavoitteet saavutetaan. Lisäksi joissain jäsenvaltioissa tuen kysyntä on ollut odotettua suurempi, koska nuorten mielenkiinto sitä kohtaan on kasvanut.

Nuorisotyöllisyysaloitteesta rahoitettavien toimenpiteiden toteutus etenee suunnitellusti useimmissa jäsenvaltioissa. Nuorisotyöllisyysaloitteen täytäntöönpano eteni merkittävästi vuoden 2015 jälkipuoliskolla ja etenkin vuonna 2016. Vuoden 2016 heinäkuun loppuun mennessä tukikelpoiset jäsenvaltiot olivat valinneet yli 4 miljardin euron edestä toimia, jotka ovat joko jo käynnissä tai joiden odotetaan käynnistyvän piakkoin. Tämä merkitsee lähes 2 miljardin euron kasvua vuoden 2016 maaliskuun jälkeen. Puolet näistä jäsenvaltioista on sitonut nuorisotyöllisyysaloitteen budjettinsa lähes kokonaan. Lisäksi tuensaajat olivat samoin vuoden 2016 heinäkuun loppuun mennessä hakeneet 800 miljoonaa euroa korvauksina nuorisotyöllisyysaloitteen hallintoviranomaisilta. Mitä tulee komission maksamiin korvauksiin jäsenvaltioiden kuluista, vuoden 2016 elokuun loppuun mennessä jäsenvaltiot olivat pyytäneet 682 miljoonan euron korvausta nuorisotyöllisyysaloitteen kuluista. Komissio on jo suorittanut yli 70 prosenttia näistä maksupyynnöistä (ja lisämaksujen suoritus on parhaillaan käynnissä). Kun nuorisotyöllisyysaloitteen rakenteet on nyt saatu

Nuorisotyöllisyysaloitteesta
tuetuissa toiminna on profiloitu
ja otettu odotuslistalle

1 400 000 nuorta

²⁴ Italiassa 64,6 miljoonaa euroa ja Bulgariassa 23,5 miljoonaa euroa.

²⁵ Komission ESR:n hallintoviranomaisilta heinäkuussa 2016 kokoamat tiedot.

²⁶ Jäsenvaltiot toimittivat nuorisotyöllisyysaloitetta koskevat ensimmäiset kansalliset arvoinnit vuoden 2015 lopussa sääntelykehysten mukaisesti. Jäsenvaltioiden on tehtävä toinen kansallinen arviointi vuoden 2018 loppuun mennessä.

valmiiksi, täytäntöönpano on nopeutumassa useimmissa jäsenvaltioissa. Ensisijaisen tavoitteena on nyt jatkaa ja tarvittaessa nopeuttaa nuorisotyöllisyysaloitteen toimien toteuttamista.

...huolimatta siitä, että täytäntöönpano viivästyi alkuvaiheessa...

Siitä huolimatta, että nuorisotyöllisyysaloitteen määrärahat sidottiin etupainotteisesti ohjelmajakson kahden ensimmäisen vuoden aikana, aloitteen täytäntöönpano ei alkuvaiheessa täyttänyt poliittisia odotuksia, joiden mukaan toimenpiteet käynnistettäisiin nopeasti. Tämä johtui suurelta osin siitä, että jäsenvaltiot olivat huonosti valmistautuneita suunnittelemaan ja käynnistämään tarvittavia nuorisotyöllisyystoimia, sekä siitä, että uusia vaatimuksia vastaavien täytäntöönpanojärjestelmien perustaminen oli pitkäkallinen prosessi.

Euroopan rakenne- ja investointirahastojen kehiksestä johtuvat uudet velvollisuudet, joita sovelletaan myös nuorisotyöllisyysaloitteeseen, olivat tärkeä hitaaseen alkuun vaikuttanut tekijä. Jäsenvaltiot kokivat viivästyksiä erityisesti seurantajärjestelmien ja ohjelman hallintorakenteiden valmiiksi saattamisessa (säädoskehiksessä tarkoitettu 'viranomaisten nimeäminen'). Viranomaisten nimeämisprosessi on nyt kuitenkin saatettu päätökseen useimmissa nuorisotyöllisyysaloitteesta tuetuissa toimenpideohjelmissa.

Jäsenvaltiot rahoittavat nuorisotyöllisyystoimia sekä vuosien 2007–2013 että vuosien 2014–2020 ohjelmakausilla käytettävissä olevilla varoilla. Toimien rinnakkainen toteuttaminen johti kapasiteettihaasteisiin menojen tarkastamisessa ja niiden varmentamisessa komissiolle.

Tämän seurauksena useat jäsenvaltiot eivät voineet hyödyntää nuorisotyöllisyysaloitteeseen vuonna 2015 osoitettua 930 miljoonan euron ylimääräistä esirahoitusta²⁷. Ne käyttivät kuitenkin edelleen vuosien 2007–2013 ohjelmakaudelle saatavilla olevia varoja. Myös nuorisotyöllisyysaloitteen toimenpiteiden piiriin jo kuuluvien nuorten suuri lukumäärä osoittaa, ettei käytännön toiminnan aloittaminen ole hidastunut merkittävästi. Joka tapauksessa yli puolet jäsenvaltioista katsoo, että vuonna 2015 maksetulla 30 prosentin lisäyksellä esirahoitukseen on ollut myönteinen vaikutus. Sen ansiosta hallintoviranomaiset saattoivat sitoa enemmän varoja käynnissä oleviin hankkeisiin ja/tai käynnistää suuremman määrän uusia hankkeita²⁸.

...samalla kun ESR:n varoilla täydennetään nuorisotyöllisyysaloitetta ja tuetaan rakennetoimia...

ESR investoi ohjelmakaudella 2014–2020 suoraan – nuorisotyöllisyysaloitteen lisäksi – vähintään 6,3 miljardia euroa tukeakseen nuorten integroitumista työmarkkinoille.

Lisäksi jäsenvaltiot ovat osoittaneet vuosille 2014–2020 noin 27 miljardia euroa koulunkäynnin keskeyttämisen ehkäisemiseen, elinikäiseen oppimiseen ja ammatilliseen koulutukseen. Nuoret ovat myös yksi keskeinen kohderyhmä yrittäjyyttä ja itsenäistä ammatinharjoittamista tukevissa ESR:n investoinneissa, joiden määrä on yli 2 miljardia euroa.

Tämän lisäksi Euroopan aluekehitysrahastosta voidaan tukea koulutusinfrastruktuurin kehittämiseen sekä nuorten yrittäjyyteen ja yrityksen perustamiseen liittyviä toimenpiteitä

²⁷ Asetuksen (EU) N:o 779/2015 mukaisesti (EUVL L 126, 21.5.2015, s. 1).

²⁸ Euroopan komissio (2016), *First Results of the Youth Employment Initiative*.

kansallisissa ja/tai alueellisissa toimenpideohjelmissa²⁹ esitettyjen tarpeiden ja mahdollisuuksien pohjalta.

ESR tukee myös nuorisotakuun onnistuneen täytäntöönpanon edellyttämiä jäsenvaltioiden julkisten työvoimapalvelujen rakenneuudistuksia sekä nuorisotyöllisyysaloitteen tukeen oikeutetuissa jäsenvaltioissa että muissa jäsenvaltioissa. Ohjelmakaudella 2014–2020 tämän tuen määrä on noin 1 miljardi euroa.

Edellä mainitut ESR-investoinnit muodostavat merkittävän täydentävän rahoituslähteen, joka on olennaisen tärkeä, jotta nuorisotakuu voidaan toteuttaa kaikissa 28 jäsenvaltiossa eikä ainoastaan niissä 20 maassa, jotka voivat saada tukea nuorisotyöllisyysaloitteesta.

...mutta tarpeet ovat edelleen suuret, ja siksi tarvitaan lisärahoitusta, jolla tuetaan nuorten tuloa työmarkkinoille

Useat EU:n alueet tarvitsevat edelleen nuorisotyöllisyysaloitteesta annettavaa tukea. Jos nuorisotyöllisyysaloitteen tukeen oikeutettujen alueiden määrittämiseen käytettäisiin viimeisimpiä vuotuisia nuorisotyöttömyystietoja (2015), nykyisistä 20 tukikelpoisesta jäsenvaltiosta 14 olisi edelleen oikeutettu nuorisotyöllisyysaloitteen tukeen. Lisäksi jäsenvaltiot, joissa on eniten työttömiä nuoria alueellisella tasolla (40–50 %), ovat edelleen samat. Useat jäsenvaltiot (etenkin Italia, Portugali ja Ranska) ovat todenneet, että ne pitävät nuorisotyöllisyysaloitteen jatkamista välttämättömänä, jotta ne voivat saavuttaa nuorisotyöttömyyden torjunnan alalla itselleen asettamansa kunnianhimoiset poliittiset tavoitteet, ja ne ovat myös ilmoittaneet jo käyttäneensä kaikki saatavillaan olevat nuorisotyöllisyysaloitteen resurssit.

Koska nuorisotyöttömyys pysyy jatkuvasti korkealla tasolla monilla alueilla, ja kun otetaan huomioon edellä esitelty rohkaisevat alustavat tulokset, komissio on ehdottanut nuorisotyöllisyysaloitteen alkuperäisten määrärahojen täydentämistä 1 miljardilla eurolla vuosina 2017–2020 (jota täydentää Euroopan sosiaalirahastosta annettava 1 miljardin euron rahoitus), jolloin rahoituksen kokonaismäärä olisi 8,4 miljardia euroa siitä lähtien kun aloite käynnistettiin³⁰. Lisäksi kuten monivuotiseen rahoituskehykseen vuodeksi 2017 tehdyssä teknisessä mukautuksessa³¹ ilmoitetaan, komissio on myös käynyt keskusteluja niiden jäsenvaltioiden kanssa, jotka hyötyvät eniten koheesiopolitiikan määrärahojen mukauttamisesta, jotta lisämäärärahat kohdennettaisiin muun muassa nuorisotyöttömyyttä lieventäviin toimenpiteisiin.

²⁹ Tietoja EAKR:n jäsenvaltio- tai aluekohtaisista ohjelmista löytyy osoitteesta: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/atlas/

³⁰ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle *Vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen väliarviointi/tarkistus* (COM(2016) 603).

³¹ Vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013 6 ja 7 artiklan mukaisesti hyväksytty BKTL:n muutosten perusteella rahoituskehykseen tehtävä tekninen mukautus vuodeksi 2017 ja koheesiopolitiikan määrärahojen mukauttaminen (COM(2016) 311, 30.6.2016).

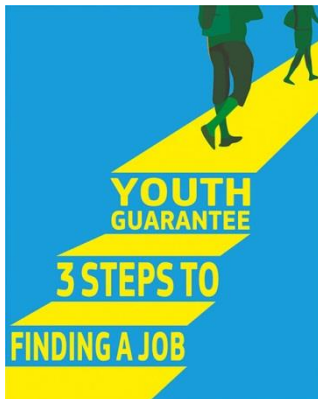
3. EU-TASON VÄLINEIDEN KÄYTTÖ JÄSENVALTIOIDEN TUKEMISEEN JA EDISTYMISEN SEURANTAAN

3.1. Vahva poliittinen tahto ja EU:n poliittinen tuki

EU-tason välineet ovat parantaneet nuorisotakuujärjestelmien toteuttamisvalmiuksia...

Vahva poliittinen tahto yhdessä EU:n poliittisen tuen ja keskinäisten oppimismekanismien kanssa on auttanut jäsenvaltiota luomaan oikean institutionaalisen kehityksen ja ottamaan oppia toinen toistensa kokemuksista. EU:n valtion- ja hallitusten päämiehet vahvistivat sitoutumisensa tällä alalla kolmessa kokoontumisessa Berliinissä, Pariisissa ja Milanossa vuosina 2013–2014. Nämä nuorisotyöllisyyskonferenssit lujittivat yhteistä vastuuntuntoa ja helpottivat Euroopan laajuisia kokemusten ja ideoiden vaihtoa siitä, kuinka voidaan edistää työpaikkojen luomista nuorille ja varmistaa, että nuorella sukupolvella on paremmat valmiudet ja edellytykset kohdata tulevaisuus. Työmarkkinaosapuolet sopivat kesäkuussa 2013 nuorisotyöllisyyttä koskevista toimintapuitteista, ja ne ovat toteuttaneet lukuisia toimia siihen liittyen³².

Euroopan työllisyysstrategiaan kuuluvassa keskinäisen oppimisen ohjelmassa on parannettu rajat ylittävää oppimista toteuttamalla sarja vertaisarviointeja³³. Kansallisten nuorisotakuukoordinaattorien verkosto helpottaa jatkuvaa tiedonvaihtoa³⁴. Nuorisotakuu on ollut korkealla sijalla myös Euroopan laajuisen julkisten työvoimapalvelujen verkoston³⁵ asialistalla, ja se on osaltaan parantanut näiden palvelujen valmiuksia antaa nuorille räätälöityjä palveluja.

Kohdennetut toimintapoliittiset välineet antavat jäsenvaltioille hyödyllistä tukea, jotta ne voivat tarttua erityisiin haasteisiin.

Komissio avasi nuorisotakuuta käsittelevän verkkosivun³⁶, järjesti nuorisotakuujärjestelmien suunnittelua ja täytäntöönpanoa koskevan työseminaarin ja korkean tason konferenssin sekä toteutti oppisopimus- ja harjoittelujärjestelmien perustamista koskevan kohdennetun neuvontapalvelun vuosina 2013 ja 2014. Komission ja ILO:n yhteisessä hankkeessa on vuodesta 2015 alkaen annettua räätälöityä tukea nuorisotakuujärjestelmien arviointia ja toteutusta koskevien kansallisten valmiuksien parantamiseksi. Euroopan parlamentin pyynnöstä komissio hallinnoi myös suoraan 18:ta nuorisotakuuta koskevaa pilottihanketta seitsemässä jäsenvaltiossa

vuonna 2013³⁷. Lisäksi komissio antoi vuonna 2015 käyttöön tiedotustoimien työkalupaketin, jonka tavoitteena on kannustaa nuoria rekisteröitymään paikallisen nuorisotakuun järjestäjän luona, ja kokeili sitä neljässä jäsenvaltiossa. Enintään yhdeksää uutta jäsenvaltiota tuetaan niiden tietoisuuden lisäämistöimissä vuosina 2016–2017.

...ja auttaneet samalla jäsenvaltioita käynnistämään nuorisotyöllisyysaloitteesta rahoitettuja toimia käytännössä

³² <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=521&langId=en&agreementId=5314>

³³ Koulunkäynnin keskeyttämisen ehkäiseminen ja koulutuksesta työelämään siirtymisen helpottaminen ovat myös olleet korkealla sijalla keskinäisen oppimisen asialistalla koulutus- ja nuorisopolitiikan alalla.

³⁴ <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=11490&langId=en>

³⁵ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1100&langId=en>. Verkosto seuraa erityisesti vuosittain nuorisotakuun täytäntöönpanoa julkisissa työvoimapalveluissa.

³⁶ <http://ec.europa.eu/social/youthguarantee>

³⁷ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1099&langId=en>

Komissio laati heti nuorisotyöllisyysaloitteen ohjelmajärjestelyjä koskevan säädöskehityksen hyväksymisen jälkeen nuorisotyöllisyysaloitteen täytäntöönpanoa koskevan ohjeasiakirjan ja antoi yksityiskohtaisia ohjeita nuorisotyöllisyysaloitteesta tuettujen toimien seurannasta ja arvioinnista.

Hallintoviranomaisten kanssa järjestettiin vuosina 2014 ja 2016 kaksi nuorisotyöllisyysaloitetta käsitellyttä teknistä seminaaria, jotka auttoivat nopeuttamaan nuorisotyöllisyysaloitteesta tuettujen ohjelmien hallinnointiin osallistuvien viranomaisten nimeämistä. Nuorisotyöllisyysaloitteen seuranta- ja arviointijärjestelyistä on keskusteltu hallintoviranomaisten kanssa säännöllisesti ESR-komiteassa ja ESR:n teknisessä työryhmässä sekä ESR:n arviointia koskevissa kumppanuuskokouksissa.

3.2. Vahva seurantakehys: edistymisen seuranta ja jatkuvan parantamisen tukeminen

Kattava EU-tason seurantakehys on auttanut jäsenvaltioita nuorisotakuun täytäntöönpanon seurannassa. Tämä pitää asian jatkuvasti esillä poliittisella asialistalla ja edistää kansallisten järjestelmien jatkuvaa parantamista.

Eurooppalaisella ohjausjaksolla on ollut keskeinen merkitys, kun nuorisotakuun täytäntöönpanoon liittyviä rakenteellisia haasteita käsitellään korkeimmalla tasolla. Edistymistä arvioidaan vuosittain komission maaraporteissa ja työllisyyskomitean monenväliseen valvontaan liittyvissä arvioinneissa. Koulutuksesta työelämään siirtymisen parantamista koskevien maakohtaisten suositusten määrä kasvoi huomattavasti vuonna 2014, jolloin suurin osa jäsenvaltioista sai maakohtaisen suosituksen. Vuosina 2015 ja 2016 annettiin vähemmän maakohtaisia suosituksia. Tämä johtui nuorisotyöttömyyden vähenemisestä ja jäsenvaltioiden edistymisestä suositeltujen uudistusten toteuttamisessa, mikä heijastaa eurooppalaisen ohjausjakson järjeistämistä (komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa annetaan yleiskatsaus nuorisoon liittyvistä maakohtaisista suosituksista ja edistymisestä niiden täytäntöönpanossa).

Työllisyyskomitea kehitti komission tuella kunnianhimoisen indikaattorikehityksen nuorisotakuun seuranta varten³⁸. Tässä tiedonannossa esitellään vuosina 2014 ja 2015 toteutettujen tiedonkeruukierrosten tulokset.

Edellä mainittu vastaa Euroopan tilintarkastustuomioistuimen antamia kattavan seurantajärjestelmän luomista koskevia suosituksia.

Työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttaja-asioiden neuvostossa maaliskuussa 2016 kokoontuneet työministerit hyväksyivät työllisyyskomitean ”keskeiset viestit nuorisotakuun jatkotoimista vuoden 2016 jälkeen”. Niissä korostettiin myönteisiä tuloksia ja peräänkuulutettiin jatkuvaa poliittista sitoutumista kumppanuuksiin, työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten tavoittamiseen sekä seurantaan liittyvien haasteiden voittamiseen³⁹.

Nuorisotyöllisyysaloitteen vaikuttavuuden ja tehokkuuden seurannan osalta sovellettavaan sääntelykehikseen sisältyy joukko nuorisotyöllisyysaloitteen erityisiä tulosindikaattoreita, mikä parantaa aloitteen tulosorientoituneisuutta. Koko nuorisotyöllisyysaloitteen perusrakenne ja toimien kohdentaminen nuorisotyöllisyyden pahiten vaivaamille alueille ja näillä alueilla asuville kohderyhmille on ollut uutta ESR:n toimiin verrattuna. Lisäksi

³⁸ Työllisyyskomitea, *Indicator framework for monitoring the Youth Guarantee*, INDIC/10/12052015/EN-rev.

³⁹ Keskeiset viestit nuorisotakuun jatkotoimista vuoden 2016 jälkeen, sisältää työllisyyskomitean selvityksen nuorisotakuun täytäntöönpanon tilanteesta, ST 6154 2016 INIT.

nuorisotyöllisyysaloitteen omat tulosindikaattorit tarjoavat mahdollisuuden nähdä suoraan yhteys rahoitustuen ja kohderyhmässä saavutettujen tulosten välillä.

3.3. Kohdennetut aloitteet parantavat laadukkaiden tarjousten tekemistä

Oppisopimus- ja harjoittelupaikkojen tarjontaa sekä yrittäjyyttä ja liikkuvuutta edistävät toimet ovat auttaneet kasvattamaan nuorisotakuun puitteissa tehtyjen tarjousten määrää, ja näitä toimia voitaisiin edelleen tehostaa. Eurooppalaiseen oppisopimusyhteenliittymään on sen vuonna 2013 tapahtuneen perustamisen jälkeen osallistunut 31 kansallista hallitusta ja 120 sidosryhmää. Yhteenliittymän tavoitteena on parantaa oppisopimuskoulutuksen laatua, tarjontaa ja imagoa, ja sen kautta on luotu kaikkiaan 250 000 harjoittelu- ja työskentelymahdollisuutta. Vuonna 2014 hyväksytyistä harjoittelun laatupuitteista on tullut tärkeä vertailukohta tällä alalla. Eurooppalainen nuorisopopimus otettiin käyttöön marraskuussa 2015 yhteistyössä CSR Europe -verkoston kanssa. Sen tavoitteena on luoda 10 000 yritysten ja koulutuslaitosten välistä laadukasta kumppanuutta ja tarjota 100 000 uutta, laadukasta oppisopimus-, harjoittelu- tai työpaikkaa kahden seuraavan vuoden aikana. Julkiset työvoimapaalvelut tukevat nuorten yrittäjyyttä nuorisotakuun puitteissa useimmissa jäsenvaltioissa, useissa tapauksissa osana erillisiä ohjelmia tai hankkeita.

'Eka Eures-työpaikka' -hankkeessa on annettu kohdennettua työ- ja harjoittelupaikkoja koskevaa tukea eurooppalaisessa kontekstissa, ja sitä voitaisiin edelleen tehostaa nuorten liikkuvuuden tukemiseksi. Vuosina 2011–2014 hankkeesta tuettiin 4 251:tä työhön sijoittumista, ja sen kokonaisbudjetti oli noin 12 miljoonaa euroa.

Nykyisen lyhytkestoisen (keskimäärin 3 viikkoa) järjestelmän täydentämiseksi on hiljattain käynnistetty pilottihanke, jossa testataan oppisopimusoppilaiden pidemmän aikavälin (6–12 kuukautta) liikkuvuutta jäsenvaltioissa. Tarkoituksena on luoda myöhemmin pysyvä järjestelmä saatujen kokemusten pohjalta.

Eurooppalainen oppisopimusyhteenliittymä

Eurooppalainen oppisopimusyhteenliittymä on useita sidosryhmiä (jäsenvaltioita, työmarkkinaosapuolia, kauppakamareita, yrityksiä, ammatillisen koulutuksen tarjoajia, ammattialajärjestöjä, nuorisojärjestöjä ja alueita) käsittävä aloite, jonka avulla pyritään parantamaan oppisopimuskoulutuksen laatua, tarjontaa ja imagoa Euroopassa. Myös oppisopimusoppilaiden suurempi liikkuvuus on nousemassa tärkeäksi aiheeksi.

Komissio antaa rahoitustukea Erasmus+-ohjelman erityisten ehdotuspyyntöjen kautta sekä muilla keinoin. Yhteenliittymä on laatinut vuodelle 2016 toimintasuunnitelman, johon sisältyy 12 keskeistä tointa, jotka on määrä toteuttaa vuoden aikana.

Harjoittelun laatupuitteet

Harjoittelun laatupuitteita koskeva neuvoston suositus hyväksyttiin maaliskuussa 2014. Puitteet ovat tukeneet merkittäväällä tavalla laadukkaiden harjoittelupaikkojen tarjoamista nuorisotakuun puitteissa.

Laatupuitteiden tavoitteena on parantaa harjoittelupaikkojen laatua (sekä avoimilla markkinoilla että aktiivisen työmarkkinapolitiikan kautta) 22 laatutekijän avulla, jotka ovat suoraan siirrettävissä kansalliseen lainsäädäntöön tai työmarkkinaosapuolten

sopimuksiin. Nämä tekijät liittyvät erityisesti oppisisältöön, työoloihin sekä taloudellisten ehtojen ja työhönottomenettelyjen avoimuuteen.

Tähän tiedonantoon liittyvässä komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa esitetään yksityiskohtainen katsaus toimiin, joita jäsenvaltiot ovat toteuttaneet harjoittelun laatupuitteiden täytäntöönpanemiseksi.

3.4. Nuorisotakuu kansainvälisellä asialistalla

Nuorisotakuu on herättänyt kansainvälisesti runsaasti huomiota osana uutta, EU:n laajuista lähestymistapaa, jolla pyritään puuttumaan korkeaan nuorisotyöttömyyteen – huolenaiheeseen, jonka jakavat myös muut alueet maailmassa. Työministerit tunnustivat sekä G20-kokouksessa että Aasia–Eurooppa-kokouksessa, että nuorisotakuu on merkittävä rakenteellinen uudistus systemaattisessa siirtymisessä koulutuksesta työelämään. ILO ja OECD esittelivät nuorisotakuun varhaisesta täytäntöönpanosta saatuja kokemuksia, jotta saatuja oppeja voitaisiin jakaa EU:n ulkopuolisten maiden kanssa. Nuorisotakuun täytäntöönpanon kaikkialla EU:ssa odotetaan myös edistävän G20-maiden tasolla ensimmäistä kertaa asetun nuorityöllisyyttä koskevan määrällisen tavoitteen saavuttamista; tavoitteena on pienentää G20-maissa niiden nuorten osuutta, jotka ovat suurimmassa vaarassa jäädä pysyvästi työmarkkinoiden ulkopuolelle, 15 prosentilla vuoteen 2025 mennessä.

Lisäpontta maailmanlaajuisella tasolla antoi kestävän kehityksen toimintaohjelman 2030 hyväksyminen vuonna 2015 ja siihen sisältyvät 17 kestävän kehityksen tavoitetta. Kestävän kehityksen tavoitteella 8 pyritään erityisesti edistämään kaikkia koskevaa kestävää talouskasvua, työllisyyttä sekä säällisiä työpaikkoja. Siihen sisältyy myös tavoite vähentää merkittävästi työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten osuutta vuoteen 2020 mennessä, samalla kun pyritään saavuttamaan vuoteen 2030 mennessä täysi ja tuottava työllisyys ja säällinen työ kaikille, mukaan lukien nuoret.

Nuorisotakuu voi olla tärkeä osa EU:n lähestymistapaa, jolla nämä tavoitteet pyritään saavuttamaan.

4. NUORISOTAKUUN LAAJENTAMINEN JA SEN TÄYTÄNTÖÖNPANON NOPEUTTAMINEN: ENSIMMÄISEN TÄYTÄNTÖÖNPANOVUODEN KOKEMUSTEN HYÖDYNTÄMINEN

4.1. Täysimittaisen ja kestävän täytäntöönpanon varmistaminen

Jatkuva poliittinen sitoutuminen nuorisotakuuseen pitkän aikavälin rakenteellisena uudistuksena ja sille annettavan rahoitustuen jatkaminen on olennaisen tärkeää, jotta jo tehdystä työstä saataisiin täysi hyöty. Täysimittainen täytäntöönpano on toteutunut vasta hiljattain useissa jäsenvaltioissa, sillä monet toimenpiteet ovat vaatineet huomattavia uudistuksia ja laajoja kumppanuuksia; aloitteiden laajentamista olisi vauhditettava niiden kattavuuden varmistamiseksi, jotta nuorisotakuu voi saavuttaa täyden potentiaalinsa. Täytäntöönpanon tehostamiseen liittyy myös seurantatoimien jatkaminen, olemassa olevien tiedonkeruuprosessien virtaviivaistaminen, teknisten esteiden poistaminen sekä yhteisen indikaattorikehyksen puitteissa kerättyjen tietojen laadun parantaminen.

4.2. Rekisteröitymättömien NEET-nuorten ja alhaisen osaamistason nuorten osallistumisen parantaminen

Nuorisotakuun on hyödytettävä kaikkia nuoria, ja kaikkien nuorten on voitava hyötyä elpymisen ensimmäisistä merkeistä. Silti huolimatta niistä huomattavista ponnisteluista, joita jäsenvaltiot ovat toteuttaneet nuorten tavoittamiseksi paremmin, kaikkein haavoittuvimmassa tilanteessa olevat nuoret, mukaan lukien alhaisen osaamistason nuoret ja rekisteröitymättömät NEET-nuoret, ovat edelleen aliedustettuina tuensaajien joukossa.

Tähän haasteeseen vastaaminen edellyttää paitsi tehokkaampaa etsivää nuorisotyötä myös nuorisotakuun neljän tarjoustyyppin puitteissa ehdotettujen toimien monipuolistamista. Vaikka neljän kuukauden määräaika on olennaisen tärkeä nopean aktivoinnin varmistamiseksi, monia esteitä kohtaavat nuoret tarvitsevat usein monimutkaisia, pitkällisiä ja henkilökohtaisia toimia ennen kuin he pystyvät ottamaan vastaan tarjouksen. Täydennyskoulutusta koskevien tarjousten monipuolistaminen siten, että niihin sisältyvät työllistymispolut ja monien erilaisten kumppaneiden tarjoama tiiviimpi tuki, on välttämätöntä, jotta näiden nuorten tarpeisiin voidaan vastata paremmin.

4.3. Valmiuksien lujittaminen ja tarjousten laadun parantaminen

Tiiviimpi sisäinen koordinointi ja valmiuksien parantaminen vakiinnuttaa lupaavat kumppanuudet ja parantaa tuloksia. Nuorisotakuun täytäntöönpano on lujittanut yhteistyötä sekä julkisten laitosten kesken että sidosryhmien kanssa. Laaja soveltamisala on myös tuonut esiin jo olemassa olleita aukkoja. Prosessi toteutetaan pääasiassa työministeriöiden ohjauksessa, ja opetus- ja/tai nuorisoviranomaisten osallistuminen on ollut vähäisempää. Lisäksi toteutettavien tehtävien monimuotoisuus on aiheuttanut kapasiteettihaasteita kumppaneille ja etenkin julkisille työvoimapalveluille.

Koulutuksen tarjoajien ja työnantajien välisen yhteistyön lujittaminen on edelleen keskeisen tärkeää, jotta nuorille tehtävien laadukkaiden tarjousten valikoimaa voidaan laajentaa. Vaikka jäsenvaltiot ovat pyrkineet varmistamaan työnantajien osanoton, niiden osallistuminen on tähän asti ollut käytännössä varsin rajallista. Tämä johtuu pääasiassa haastavista makrotaloudellisista olosuhteista kuten myös työvoiman kysynnän ja tarjonnan yhteensovittamiseen liittyvistä vaikeuksista, heikosta osallistumisesta järjestelmien suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä rajallisesta rakenteellisesta yhteistyöstä julkisten työvoimapalvelujen kanssa. Työnantajien tiiviimpi osallistuminen parantaisi myös tulevien osaamisvajaiden ennakointia.

On olennaisen tärkeää ottaa käyttöön parempia mekanismeja sen varmistamiseksi, että nuoret saavat laadukkaita tarjouksia. Haasteet liittyvät tarjousten lyhyeen keston sekä siihen, että täydennyskoulutusta koskevat tarjoukset eivät aina takaa oppimistuloksen saavuttamista (esim. perustaitojen vähimmäistaso) tai johda tunnustettuun pätevyYTEEN. Muut haasteet liittyvät harjoittelupaikkatarjousten puutteelliseen sääntelyyn avoimilla markkinoilla työhönoton avoimuuden ja harjoittelun keston ja tunnustamisen suhteen. Vaikka tarjousten laadun vaihtelut riippuvat pääasiassa kansallisista työmarkkinoista, ne johtuvat osaltaan myös siitä, onko 'laadukkaat' tarjoukset määriteltä ja millä tavoin, ja miten niitä tarjotaan käytännössä. Jos laadukas tarjous on määriteltä joko suoraan tai epäsuorasti, siinä viitataan yleensä tuloksen kestävyYTEEN⁴⁰ ja nuoren omaan tyytyväisyyTEEN. Vain muutamat

⁴⁰ Tuloksiin perustuvassa lähestymistavassa katsotaan yleensä, että tarjous on laadukas, jos siitä hyötyvä henkilö kiinnittyy pysyvästi työmarkkinoille. Toisin sanoen tuensaaja ei palaa työttömäksi tai joudu uudelleen työmarkkinoiden ulkopuolelle tarjouksen jälkeen; tarjouksen 'laadukkuutta' voidaan siis mitata sen tuloksilla.

jäsenvaltiot ovat määritelleet vähimmäislaatuvaatimukset, joita käytetään myös nuorisotakuun seurannassa.

Komissio pyrkii yhdessä ILO:n kanssa määrittelemään tärkeimmät osatekijät, jotka muodostavat laadukkaan tarjouksen nuorisotakuun puitteissa. Tämä on osa komission vastausta tilintarkastustuomioistuimen suositukseen edistää joukkoa laatutekijöitä nuorisotakuun puitteissa tehtävissä tarjouksissa. Komissio tarkastelee myös mahdollisuutta keskustella laatukriteerien standardeista työllisyyskomitean suorittaman nuorisotakuun seurantatyön yhteydessä.

5. SEURAAVAT VAIHEET: NUORISOTAKUUN VAKIINNUTTAMINEN JA NUORISOTYÖLLISYYSALOITTEEN RESURSSIEN TÄYSIMÄÄRÄINEN HYÖDYNTÄMINEN

Euroopan vauraus ja eurooppalainen elämäntapa perustuvat sen suurimpaan voimavaraan: ihmisiin.

Euroopan komissio on asettanut työllisyyden, kasvun, investoinnit ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden Euroopan unionin asialistan keskiöön ja tehnyt työttömyyden ja etenkin nuorisotyöttömyyden torjunnasta päällimmäisen prioriteetin.

Hiljattaisista parannuksista huolimatta nuorisotyöttömyys ja työmarkkinoiden ulkopuolelle jääminen ovat edelleen korkeammalla tasolla kuin ennen talouskriisiä, ja tilanteen parantaminen vaati jatkuvia toimia. Nuorisotakuu on avannut väylän nuorten tehokkaammalle tukemiselle heidän siirtyessään koulutuksesta työmarkkinoille.

Etusijalle olisi nyt asetettava kansallisten nuorisotakuujärjestelmien täysimittaisen käyttöönoton jatkaminen nopeuttamalla ja laajentamalla niiden täytäntöönpanoa, samalla kun vastataan esiin nousseisiin haasteisiin ja parannetaan nuorisotyöllisyysaloitteesta ja Euroopan sosiaalirahastosta rahoitettavien toimien tehokkuutta. Tämä tiedonanto edistää osaltaan tätä prosessia tuomalla esiin tärkeimmät menestystekijät ja määrittelemällä alueet, joilla tarvitaan lisätoimia. Komissio tukee edelleen keskinäistä oppimista ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa jäsenvaltioiden kesken.

Jäsenvaltiot jatkavat nuorisotyöllisyysaloitteen tuen käyttöä vuoteen 2018 saakka sillä edellytyksellä, että rahoitusta on edelleen saatavilla vuosilta 2014–2015. Jotta nuorisotyöllisyysaloitetta voitaisiin jatkaa, komissio ehdotti vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehysten väliarvioinnin⁴¹ yhteydessä nuorisotyöllisyysaloitteen alkuperäisten määrärahojen täydentämistä 1 miljardilla eurolla vuosina 2017–2020. Tätä summaa täydentää Euroopan sosiaalirahastosta saatava samansuuruinen rahoitus. Riittävän EU:n lisärahoituksen varmistaminen nuorisotyöllisyystoimille vuodesta 2017 eteenpäin on edelleen komission ensisijainen tavoite.

Kuten vuoden 2016 aiekirjeessä todetaan, komissio aikoo tehostaa nuoria tukevia toimiaan yleisemmin, ja nuorisotakuujärjestelmiä olisi hyödynnettävä täysimääräisesti osana laajempaa nuorisaloitteiden kokonaisuutta.

Puheenjohtaja Juncker ilmoitti esimerkiksi Euroopan solidaarisuusjoukkojen perustamisesta unionin tilaa koskevassa puheessaan 14. syyskuuta 2016. Joukot perustuvat EU:n perusarvoihin ja yhteisvastuuseen, ja ne tarjoavat yhteiskunnallisesti suuntautuneille alle 30-

⁴¹ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle *Vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehysten väliarviointi/tarkistus* (COM(2016) 603).

vuotiaille nuorille – riippumatta siitä, ovatko he nuorisotakuun piirissä vai eivät – mahdollisuuden auttaa ja tukea muita ja hankkia uusia taitoja ja kokemuksia joko kotimaassaan tai jossain toisessa jäsenvaltiossa.

Oppisopimuskoulutuksen osalta oppisopimusoppilaiden pidemmän aikavälin liikkuvuutta koskevan pilottihankkeen toteuttaminen tarjoaa tarvittavaa tietämystä ja kokemusta, jotta tulevaisuudessa voidaan suunnitella pysyvämpi järjestelmä. Myös oppisopimuskoulutuksen laatupuitteiden laatiminen täydentäisi olemassa olevaa strategiaa, jolla pyritään parantamaan oppisopimuskoulutuksen arvostusta ja tekemään siitä houkuttelevampaa sekä nuorille että yrityksille.

Tämä nuorisopolitiikan asialista, etenkin kestävän työmarkkinoille integroitumisen aktiivisen tukemisen periaate ja sitoutuminen nuorten osaamisen ja pätevyyden kehittämiseen, on tärkeä osa komission laajempia pyrkimyksiä edistää ylöspäin tapahtuvaa lähentymistä jäsenvaltioiden sisällä ja niiden välillä. Tämä on lähtökohtana myös **Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa**. Sitä koskeva laaja kuuleminen on parhaillaan käynnissä, ja komissio esittelee sen ensi vuonna.

Liite – Nuorisotakuuta koskevat ulkopuoliset raportit ja arvioinnit

- [Eurofound \(2015\), 'Beyond the Youth Guarantee. Lessons learned in the first year of implementation', Background document prepared by Eurofound as a contribution to the informal EPSCO meeting, 16-17 July 2015, Luxembourg](#)
- [Euroopan komissio \(2015\), Piloting Youth Guarantee Partnerships on the Ground. A Report on the European Parliament Preparatory Action \(EPPA\) on the Youth Guarantee](#)
- [European Network of Public Employment Services \(2014\), Catalogue of PES measures for the implementation of the Youth Guarantee](#)
- [European Network of Public Employment Services \(2015\), Report on PES practices for the outreach and activation of NEETs](#)
- [European Network of Public Employment Services \(2015\), Report on PES implementation of the Youth Guarantee, heinäkuu 2015](#)
- [European Network of Public Employment Services \(2016\), Report on PES implementation of the Youth Guarantee, syyskuu 2016 \(ei vielä julkaistu\)](#)
- [European Policy Centre \(2015\), One year after the youth guarantee: policy fatigue or signs of action?, Claire Dhéret and Martina Morosi; Policy Brief 27, toukokuu 2015](#)
- [European Policy Centre \(2016\), Towards a europeanisation of youth employment Policies? A comparative analysis of regional Youth Guarantee policy designs, by Claire Dhéret and Julie Roden, Issue Paper, No. 81, syyskuu 2016](#)
- [European Youth Forum \(2014\) Youth Organisations and the Youth Guarantee in Europe, Strategic Dialogue with civil society](#)
- [ILO \(2015\), The Youth Guarantee programme in Europe: Features, implementation and challenges](#)
- [OECD \(2014\), The local implementation of Youth Guarantees: Emerging lessons from European Experiences](#)